

MEVLÂNÂ
CELÂLEDDİN RÛMÎ

Bir Oryantalistin Perspektifinden

Doç. Dr. Musa KAVAL

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanhığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7354-37-0

Kitap Adı

Mevlânâ Celâleddin Rûmi
Bir Oryantalistin Perspektifinden

Yazar

Doç. Dr. Musa KAVAL

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

REL037060

DOI

10.37609/akya.2018

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

Annemarie Schimmel	v
Ön Söz.....	vii
Giriş.....	1
I. BÖLÜM	
Batılı Düşünürlere Göre Tasavvuf Ve Sufizm	9
A) Tasavvuf'a Dair.....	9
B) Schimmel'e Göre Sufizm.....	16
II. BÖLÜM	
Mevlâna'nın Hayatı Ve Eserleri.....	23
A) Mevlâna'nın Hayatı	23
a) Doğumu ve Çocukluk Yılları	24
b) Konya'ya Geliş.....	26
c) İlk Tasavvûfî Yönelim.....	27
d) Şems ve Aşk	28
e) Selâhaddîn Ve Hüsameddîn.....	32
f) Şeb-İ Arûs.....	34
g) Mevlâna ve Halk-Yönetim.....	36
h) Konya ve Bahar.....	38
B. Eserleri.....	39
a) Mevlâna ve Diğer Akımlar	42
III. BÖLÜM	
Aşk Şâiri Mevlanâ ve İşlediği Temalar	45
A) Şâir Olarak Mevlâna	45
B) İşlediği Bazı Konular	53
a) Allah (c.c)	53
b) Dünya'nın Yaradılışı.....	59
c) Dünya'nın Keyfiyeti.....	61
d) İnsan	63
e) Arınma.....	69
f) İnsanın Tekâmülü.....	71

g) Tekâmülde Sülûkun Önemi	75
h) Akıl, Can (Ruh) ve Kâlp	79
i) Hâl ve Makâmlar	86
j) Dua ve İbadet	92
k) Aşk	99
l) Semâ ve Müzik	111

IV. BÖLÜM

Mevlâna'nın Hindistan Alt Kıtasında Ve Batı'daki Etkisi	119
A) Hindistandaki Etkisi	119
B) Batı'daki Tesiri	126
Kaynakça	131

Annemarie Schimmel

Annemarie Schimmel 7 Nisan 1922’ de Almanya’nın Erfurt şehrinde orta sınıf ama oldukça kültürlü bir ailenin tek çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Çocukluğu edebiyat ve şiir dolu bir atmosferde geçmiştir. Ortaokulda iki sınıf atlayan zeki öğrenci on beş yaşında İslam dünyasına Mevlâna’nın şiirleri aracılığı ile merak salar. On altı yaşında liseyi bitirir. On yedi yaşında Berlin Üniversite’nde eğitimine devam eder. Üniversite yıllarında kendisine ilham veren hocası Hans Heinrich Schaefer ona, Mevlâna’nın Divan’ını çalışmasını tavsiye eder. Kendisini şimşek gibi çarpan şiirlerdeki fikri yakalamış ve hayatı boyunca onlardan uzak kalamamıştır.

Ocak 1941 yılında henüz on dokuz yaşındayken Ortaçağ Mısır’ın son zamanlarına dair yazmış olduğu tezi ile doktora alır. Birinci Dünya Savaşı’nın sona ermesiyle kurulan “kamp üniversitesi” inde İslâm Tarihi dersleri okutmuştur. 1945’te Memlûk tarihi üzerine hazırlamış olduğu teziyle ikinci doktorasını alır. Yine aynı yıl Dinler Tarihi profesörü Friedrich Heiler ile çalışmaya başlar. 1946 yılında öğretmenlik yeterlilik sınavını başarıyla geçer. 1951 yılında “İslâm’ın Mistik Aşkı ” teziyle Hamburg Protestan İlahiyat Fakültesi’nden Dinler Tarihi doktorasını alır.

Elli bir yaşına kadar Türkiye’ye birçok seyahat gerçekleştirir. 1953 yılında Ankara’da ilk konferansını verir. Bu seyahatler sonunda araştırmacıya, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi kürsüsü önerilir. 1954- 59 yılları arasında Türkiye’de dersler verir, aşık olduğu Mevlâna’nın kenti olan Konya’ya sık sık gider. Şeb-i Ârus törenlerinin vazgeçilmez bilim insanı ve Mevlâna hayranı olarak yerini alır. Uzun yıllar mesai harcadığı Mevlâna ve öğretilerinin Doğu’nun ve Batı’nın takdirlerini kazanacak şekilde, gerek din, tarih gerek edebiyat bilimlerine dairengin bilgiler yardımıyla daha doğru anlaşılmasına yardım etmiştir.

Daha sonraki dönemler de Hint -Müslüman şâirler özellikle Muhammed İkbal dikkatini çekmiştir. Türkiye'deki arkadaşlarının da ısrarıyla İkbal'in Cavidnâme'sini çevirmiştir. Bu sayede Pakistan'a 1958 yılı nda bir seyahat gerçekleştirmiştir. Onun bu ilgisi kendisine Harvard Üniversitesi'nin yolunu açmıştır. 1965 yılında 11. Uluslararası Dinler Tarihi Birliği'nin Kaliforniya'daki toplantısına katılmıştır. Orada Harvard'dan Wilfred Cantwell Smith ile tanışır. Smith ve arkadaşları onu Harvard Üniversitesi'nde Hint-Müslüman kürsüsünde çalışmaya ikna eder. Harvard'da sadece bahar dönemlerinde ders verirdi. Her yıl sonbaharda Pakistan'a seyahat ederdi. Pakistan'ın başkenti Lahor'da bir bulvara onun adı verilmiştir. Okuttuğu derslere yüksek katılım olur ve öğrenciler tarafından hayranlıkla dinlenirdi. Almanca, İngilizce ve Türkçe başta olmak üzere yüzün üzerinde kitap yazmıştır. Onursal doktoralar, birçok ödül ve madalyalar almıştır.

1992 yılında Harvard'dan emekli olmuştur. Bonn'a geri döner ve oraya yerleşir. Bonn' da boş durmaz, seminerler verir ve yazılar yazardı. 15 Ocak 2003'te Doğu-Batı anlayışını geliştirme üzerine başarılı çalışmalarından dolayı prestijli Alman Kitap-Ticaret Birliğinin Barış Ödülünü alır.

Büyük mütefekkir 26 Haziran 2003 tarihinde aniden hastalanmasının ardından ameliyatı takip eden birtakım komplikasyonlar nedeni ile bu dünyadan ayrılır. Hayatı boyunca bir defa olmak üzere, Türkiye'de çalıştığı yıllarda tanıştığı bir Türk genci ile evlenir. Fakat bu evlilik uzun sürmez. Daha sonra başka bir evlilik de yapmaz. New York'ta yaşayan kuzeninin çocukları dışında yaşayan başka bir akrabası yoktur.

ÖN SÖZ

Tasavvuf ya da diğer bir ifade ile İslâm'ın mânevî örüntüsü düşünüldüğü, tartışıldığı zaman Hz. Mevlâna akla gelen ilk isimlerin başında yer alır. Mevlana Batı toplumları tarafından da bilinen ve kendisine hayranlık duyulan sûfî bir şairdir. Batı'da en çok okunan eserlerin başında Mesnevi gelmektedir. Onun eserleri Amerika'da en çok okunan kitaplar arasına girmiştir. Mevlâna'nın buralara ulaşmasında, eserlerinde ki mânevî tecrübelerin insanlarla paylaşılmasında kuşkusuz araştırmacıların çok büyük katkıları olmuştur. Schimmel bunların başında gelen bilim insanlarından birisidir.

Tasavvûfî aşk şiirinin en büyük üstâdı olarak kabul edilen Hz. Mevlâna'nın yedi asır önce sözcükler ile somut aleme aksettirdiği derin duygular hala tazeliğini muhafaza etmektedir. Zira Mevlâna ister Anadolu halkı, ister diğer müslüman topluluklar, isterse de Batılılar olsun insanlığa sonsuz aşkınun unutulmaz nağmelerini terennüm etmiştir. İçini maşuku için tamamen boşalttığı neyinden çıkan sızı ve hasret dolu beyitleri Annemarie Schimmel'i de etkilemiştir. Henüz on beş yaşlarındayken hocasından duyduğu Mesnevî beyitleriyle başlayan bu sevgi hayatının sonuna kadar artarak, yükselerek sürmüştür. Bu coşkunlukla Schimmel tasavvuf ve Mevlâna üzerine yapmış olduğu araştırmalar üzerine parmak ile gösterilecek ender bilim insanlarından olmuştur.

Günümüzde Mevlâna, hakkında en çok konuşulan mutasavvıf şâirlerin başında gelmektedir. Hakkında çok sayıda araştırma yapılmış, eserler yazılmıştır. Fakat yapılan tüm bu tetkikler Mevlâna'yı olduğu gibi yansıtmamaktadır. Çünkü gerekli arka plan çalışmaları yapılmadan, mısralardan edinilmiş yüzeysel bilgiler ya da bazı şartlanılmış yargılardan dolayı Mevlâna'yı birçok oryantalist doğru anlayamamıştır. Bu nedenle doğaldır ki, aktarılanların bir kısmı da problemlidir. Birçok farklı, hatta bir-

birine tamamen zıt fikir sistemleri Mevlânâ'dan mısralar okuyup onu kendilerine yakın hissetmişlerdir. Bazıları daha da ileri giderek onu kendi şahsi ya da küresel düşüncelerinin bir temsilcisi olduğunu savunmuşlardır.

Hemen her türlü tasavvûfî fikri şiirlerinde bulabileceğimiz Hz. Mevlânâ'da yüzeysel manada bir aidiyet bulmaya çabalamak yersizdir. Zaten derin olarak yaşantılanan aşkın doğal bir sonucu olarak tezâhür eden mısralarında farklılıklar ve zıtlıklar ahenkli bir bütün oluşturmaktadır. İnsanlık dairesini dolaşan pergelenin sabit ucunun İslâm'a odaklanarak ywtmiş iki milleti birleştiren Hz. Mevlâna "Vahdet dükkânı" dediği Mesnevî'de bütün farklılıkları aynı semâ'da cem etmektedir.

Genelde tasavvûfu, özelde Mevlâna'yı bilimsel prensipler doğrultusunda titizlikle tetkik eden Prof. Dr. Annemarie Schimmel önemli bilgiler sunmuştur. Ki büyük araştırmacı birkaçı referans kitap olmak üzere yüzün üzerinde eser yazarak bunu kanıtlamıştır. Bilindiği gibi genel bir bakış olarak bazı oryantalistler tasavvûfu ve Mevlâna'yı, İslâm'a ve Peygamber efendimize olan önyargılarından ya da bir takım subjektif değerlendirmeler yüzünden farklı anlamışlardır. Tasavvûfun kökeni, günümüze kadar geçirdiği değişimler ve tasavvûfî uygulamalara dair çeşitli iddialar ortaya atılmıştır. Schimmel bütün bu iddiaların aksine tasavvûfu, İslâm'ın doğal bir ürünü olarak görür. Müşteşrik, Hz. Peygamber zamanına kadar tasavvûfî görebileceğimizi dile getirir. Aynı şekilde eserlerini titizlikle tetkik ettiği Mevlâna ile ilgili olarak net bir ayna olmaya çabalamıştır. Onun Şems ile tecrübe ettiği mecâzi aşktan sonra aşama aşama nasıl yandığını anlatır. Schimmel tasavvûfu doğru adreste tanımladığından ötürü Mevlâna'yı daha kolay ve doğru anlamıştır. Schimmel, Mevlâna'nın diğer sûfilerin aksine vecdin sonucu olarak dile getirdiği ifadelerin felsefi ürün olmadığını açıkça ortaya koyar. Dolayısıyla Mevlâna'nın şaheser olan şiirlerinin sağlam temelinde İslâm dini, yükselen çelik gövdesinde ilâhî aşk vardır. Schimmel, Mevlâna'nın aslında Kur'anın

ve sünnetin sıkı bir uygulayıcısı olduğundan, iddia edildiği gibi bazı inanç ve fikir akımlarından uzak olduğunu açıklamaya çalışır.

Sıradan insanların günlük yaşamlarından, sokaktan, pazardan yüksek tasavvûfî düşüncelerin bulunabileceği şiirlerinde kullandığı dil, benzetmeler, semboller, hikâyeler onun Aşk Güneşinin parlamasıyla ortaya çıkmıştır. Onu Şems daha doğrusu Şems'in hasreti mistik şâir yapmıştır. Mevlâna'nın semboller ve hikâyelerini harika bir şekilde yorumlar getiren hem Şark'ta hem de Garp'ta ilgili insanların takdirini kazanan Schimmel, onun misyonunu aktive eden bir bilim insanı olmuştur. Tarih, felsefe ve dil bilim alanlarında da uzman olması sebebiyle Mevlâna'nın hayatı ve şiirlerindeki edebi yönü titiz araştırmalar sonunda orijinal bilgiler ortaya koyar. Sırrı bir yapısı olan sûfiliğin doğru bilgiye ulaşabilmesi için bir ömür harcanması gerekebileceği gerçeğinde, yardımcı bilimlerin önemi daha iyi anlaşılmıştır.

Mevlâna âşığı Prof. Dr. Annemarie Schimmel hem Batı'da hem de Doğu'da takdir görmüş, bilimsel objektif tavrı ve titizliğiyle Mevlâna'nın doğru anlaşılması adına çok önemli çalışmalara imza atmıştır. Annemarie Schimmel'in tasavvuf ve mistisizme dair derin bilgisinin yanısıra dinler tarihi, tarih, felsefe, dil bilimine hakim olması, onun, Mevlâna'yı bütünsel ve iç örüntüsel olarak daha iyi anlamasına büyük kolaylık sağlamıştır. Dolayısıyla onu ortaya kokduğu ilişkiler ve bilgi transferlerinin daha sağlam bir anlam örgüsü oluşturduğu söylenebilir. Schimmel'in kitap, makale, seminer, konferans ve ders notlarını inceleyerek Onun Mevlana dair duygu ve düşüncelerini analiz etmeye çalıştık. Bu uğraşın sonucunda ortaya çıkan çalışma dört bölümden oluşmaktadır.

Çalışmanın birinci bölümünde; Batının tasavvûf ile ilk karşılaşması ve ilk bilgilenmenin kimler tarafından, hangi zâviyelerde gerçekleştiği yansıtmaya çalışılmıştır. Batı coğrafyasında "sufizm" olarak adlandırılan tasavvûfun kelime olarak kökeni ve kastettiği

manayı izah ettik. Bu bölümün sonunda çok tartışılmış bir konu olan tasavvûfun kökenine dair ileri sürülmüş bir takım fikirler hakkında Schimmel'in değerlendirmeleri sunulmuştur.

İkinci bölümde; büyük aşk ve ilham şâiri Mevlânâ'nın hayatı hakkında daha çok Schimmel'in vermiş olduğu bilgilere dayanarak kısa bir biyografya ortaya konulmuştur. Daha sonra Hz. Mevlânâ'nın aşk terennümlerini kelimelere dökerek meydana getirdiği eserleri, eserlerin içeriği, formu, edebi yönü hakkında birtakım bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölümde; Hz. Mevlânâ'yı şâir yapan mâşûkun hasret acısının onu hangi aşamalardan sonra vuslata erdirdiğine şahitlik edilmiştir. Sûfi bir şâir olarak hangi rûhî tecrübe ve kalbi duygulanım ile eserlerini farklı temalar işleyerek ortaya koyduğu ifade edilmeye çalışılmıştır. Bu tespitleri yapılırken Schimmel'in ele aldığı konular özelinde başlık haline getirilmiştir.

Son kısım olan dördüncü bölümde meşhûr aşk şâirinin Hindistan alt kıtas ve Batı'daki etkisine dair bilgiler vermeye çalışılmıştır.

Musa KAVAL

2021

KAYNAKÇA

- Arberry, Arthur J., Discourse of Rumî, London, 1961
- Arberry, Arthur J., Mystical Poems of Rumî, Chicago, 1969
- Arberry, Arthur J., Sufism: An Account of the Mystics of Islam, London, 1950
- Arpaguş, Sâfi, Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi Mevlâna Özel Sayısı, "Mesnevî-i Şerif Şerhi, Sayı:14, Ankara, 2005
- Bark, Coleman, Rumi; The Book of Love, Harper Collins Publisher, New York, 2003
- Bark, Coleman, The Soul of Rumi, Harper Collins Publisher New York, 2001
- Bremond, Heri, Hisrorie du sentiment religieux en France, Paris, 1928
- Büngel, J.Christoph, Ecstasy and Order, Munich, 1992
- Can, Şefik, Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi Mevlâna Özel Sayısı, "Yaşayan Son Mesnevihân Şefik Can, Mevlâna, Mesnevi ve Mevlevilik", Ankara, 2005
- Cebecioglu, Ethem, Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi Mevlâna Özel Sayısı, "Psiko-Tarih Açısından Farklı Rûhi Tekâmül Mertebelerinin Mevlâna'nın Anlaşılmasındaki Rolü-, Ankara, 2005
- Cebecioglu, Ethem, Tasavvuf Terimleri&Deyimleri Sözlüğü, İstanbul, Anka Yayınları, 2004
- Chittick, William C., Sufism:A Short Introduction, Oneworld Publication, New York, 2000
- Chittick, William C., The Sufi Path of Love; The Spiritual Teaching of Rumi, State University of New York, New York, 1993
- Derin, Süleyman, Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırmalar Dergisi, "Annemarie Schimmel'in Tasavvufun Kökenlerine Dair Görüşleri", Sayı:11, 2003
- Döndüren, Hamdi,Kuran-ı Kerim ve Türkçe Meali, İstanbul, 2003
- Eflâki, Şemseddin Ahmet, Ariflerin Menkibeleri, çev., Tahsin Yazıcı, İstanbul, 1995
- Ersoy, M.Akif, Safahat, İstanbul, 1998
- Fadiman, James, Essential Sufism, Harper Collins Publisher, New York, 1999
- Fürûzanfer, Bediuzzaman, Mevlâna Celaleddin, çev., Feridun Nafiz Uzuluk, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1963
- Gazali, İhyau ULÛMÎ'DİN, çev., Ahmed Serdaroglu, İstanbul, 1975

- Gölpınarlı, Abdulkaki, Mevlâna Celâleddin, İstanbul, İnkılap Kitapevi, 1985
- Gölpınarlı, Abdulkaki, Mevlâna'nın Mektupları, İstanbul, 1963
- Hag, M.Emanuel, Muslim Bengali Literature, Karachi, 1957
- Hujwiri, Ali Ibn Ottman, Tales of Mystic Meaning, trs.R.A.Nicholson, London, 1931
- Iqbal, Muhammad, ed.Javid Iqbal, Stray Reflections, Lahor, 1961
- Izutsu, Tashihiko, A Comparative Study of the Key Phiosophical Concepts of Sufism and Taoism, Tokyo, 1966
- İkbal, Muhammed, Cavidname, çev. Annemarie Schimmel, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1989
- İzbudak, Veled, Mesnevî, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1966
- Kaval, Musa, "Mesnevi'deki Yahudi Vezir Hikayesi Bağlamında Psikolojik Savaş ve Nefis", Turkish Studies, Volume 11/5 Winter 2016, p. 383-400
- Kaval, Musa, "Mevlana'nın Düşüncesinde Aydınlatan ve Tekamül Ettiren Namaz", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.9, S.42, 2016, (1844-1856)
- Kuşeyri, Kuşeyri Risalesi, çev., Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2003
- Meier, Fritz, Ein wichtiger Handschriftenfund zur Sufik Orien, Basel, 1920
- Mevlâna, Celâleddin Rumi, Konularına Göre Açıklamalı Mesnevî Tercümesi, çev., Şefik Can, İstanbul, 2002
- Mevlâna, Celaleddin Rumi, Mesnevî-i Şerif, çev., Âmil Çelebioğlu, M.E. Basımevi, İstanbul, 2000
- Mevlâna, Celaleddin Rumi, Mesnevî, çev., Abdükbaki Gölpınarlı, İstanbul, 1989
- Mevlâna, Celaleddin, Mesnevi, çev., Tâ'hir-ul Mevlevi, Selman Yayınları, Konya, 1965
- Mevlâna, Celâleddin Rumi, Mesnevî, çev.Veled İzbudak, İstanbul, 1953
- Mevlâna, Celaleddin Rumi, Rubâiler, çev., M.Nuri Gencosman, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1971
- Muhaiyaddin Bawa, Muhammed Raheem, Islam and World Peace: Explanation of a Sufi, Fellowship Press, Philadelphia, 2004
- Nassery Bemin, Sheikhha Fatima, "Peace and the Inner Jihad", http://www.australiansuficentre.org/article_peacejihad.htm
- Nevevi, İmam, Riyâz'üs Salihîn, Merve Yayınları, İstanbul, 1992
- Nicholson, Reynold Alley, Selected Poems from the Dîvân-ı Shams Tabrîz, Curzon Press, United Kingdom, 1999

- Nicholson, Reynold Alley, Selected Poems from the Dîvân-ı Shamsı Tabrîz, www.khamus.com/divani-shams.htm
- Nicholson, Reynold Alley, The Mystics of Islam, Cambridge, Cambridge University Press, 1921-1961
- Palmer, Edward Henry, Oriental Mysticism: A Treatise on Sufistic and Unitarian Thesophy of the Persians, Octogan Pres, London, 1974
- Ritter, Helmut, Das Roömium das Mathnawî-i, Leiden, 1932
- Rumi, Jalaleddin, Divan-ı Kebir, tran., Nevit Oğuz Ergin, Echo Publication, California, 2002
- Rumi, Maulana Jaluleddin, The Poems of Rumi, ed.Deepark Chopra, New York, 1993
- Rumi, Maulana, Jaluleddin, The Rumi Collection, ed.Kabir Helminski, Shambhala Publishing, Massachusetts, 1998
- Rumi, Mevlâna Celaleddin, Divân-ı Kebir'den Seçmeler, çev., Şefik Can, İstanbul, Ötüken Yayınları, 2000
- Rumi, Mevlâna Celaleddin, Fihi Ma Fih, çev., Ahmet Awni Konuk, İstanbul, İz Yayınları, 2001
- Rückert, Friedrich, Erbauliches and Beschauliches aus dem Morgenlande, Stutgard, 1819
- Schimmel, Annemarie, "A Good World Is Like A Good Tree", 1996, <http://www.amanana.org/articles/schimtre.htm>
- Schimmel, Annemarie, As Through a Veil Mystical Poetry in Islam, New York, Columbia University Press, 1982
- Schimmel, Annemarie, Aşk, Mevlana ve Mistisizm, (çev., Senail Özkan), İstanbul, Kırkambar Kitaplığı, 2002
- Schimmel, Annemarie, Aspects of Mevlâna, A publication of the Tourism Association Konya, Ankara, 1971
- Schimmel, Annemarie, Ben Rüzgarım Sen Ateş, çev., Senail Özkan, İstanbul, Ötüken Yayınları, 2000
- Schimmel, Annemarie, Gabriel's Wing: A Study into the Religious Ideas of Sir Muhammed Iqbal, Leiden, 1963
- Schimmel, Annemarie, I Am Wind You Are Fire; The Life and Work of Rumi, Shambhala Publication, Massachusetts, 1992
- Schimmel, Annemarie, İslam'ın Mistik Boyutları, çev., Ergun Kocabıyık, İstanbul, Kabalca Yayınları, 1999
- Schimmel, Annemarie, Islamic Literatures of India, trn.Otto Harrasowitz, Wiesbaden, 1973
- Schimmel, Annemarie, Mevlâna Celâlettin Rumi'nin Şark ve Garpta Te-sirleri, Gutenberg Matbası, Ankara, 1963
- Schimmel, Annemarie, Mystical Dimension of Islam, Chapel Hill, University of North Caroline Press, 1975

- Schimmel, Annemarie, "Raymunds Lullus und seine Ausinandersetzung mit dem Islam", Eine Heilige Kirche, fas.1,1953
- Schimmel, Annemarie, Ruhun Bir Kadındır, çev., Ömer Enis Akbulud, İzYayınları, İstanbul, 1999
- Schimmel, Annemarie, Rumi's World; The Life Of the Great Sufi Poet, Shambhala Publication, Boston, 1992
- Schimmel, Annemarie, "Sufism and Its Influence on Europe", A Lecture at Stanford University, May 4, 1997
- Schimmel, Annemarie, Sun Triumphant-Love Triumphant, East-West Publications, London, 1978
- Schimmel, Annemarie, Tanrının Yeryüzündeki İşaretleri, çev., Ekrem Demirli, Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2002
- Schimmel, Annemarie, Tasavvufun Boyutları, çev., Ender Gürol, İstanbul, 1982
- Schimmel, Annemarie, The Triumphant Sun; A Study of the Life and Works of Mowlana Jalaloddin Rumi, Sun Press, Albany, 1993
- Tholuck, Friedrich August Deofidus, Ssufismus sive thesophia persarum pantheistica, Berlin, 1821
- Türkmen, Erkan, The Essence of Rumi's Masnevi Including His Life and Works, Publication of Ministry of Culture, Ankara, 2002
- Schimmel, Annemarie, "A Good World Is Like A Good Tree", 1996, www.amanana.org/articles/schimtre.htm
- Yazır, Elmalı Hamdi, Kur'an-ı Kerim ve Meali, İstanbul, Ravza Yayınları, 2002
- Yeniterzi, Emine, The Life of Mawlana Jalal Al-Din Al-Rumi, <http://www.semazen.net/ing/life.htm>